જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રીની કચેરી
બીજે માળ, જિલ્લા પંચાયત કચેરી, લાલ દરવાજા, અમદાવાદ
Phone . 079-25507126, Fax 079-25501956 Email id : dpeo.ddo.ahd@gmail.com

ટોચ અગ્રતા/સમયમર્યાદા

નં.ડીપી/શિક્ષણ/પેન્શન/વશી/૨૪/૭૧૨૯
૭૭૦
તા:૩૦/૦૫/૨૦૨૪

પ્રતિ

તાલુકા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રી (તમામ),

તાલુકા પંચાયત કચેરી (તમામ),

જિ.અમદાવાદ

વિષયઃ- શાળાઓમાં સલામતીના ધોરણો જાળવવા તથા School Safety Policy 2016 નો ચુસ્ત અમલ કરવા અને સ્કુલના બાળકોને લાવવા લઈ જવાના પરિવહનમાં માર્ગ સલામતી સુનિશ્ચિત કરવા બાબત.

સંદર્ભઃ-માન. પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયામકશ્રી, ગુ.રા.ગાંધીનગરનાં પત્રક્રમાંક:- પ્રાશિનિ/છ-સંકલન/પરિવહન/૨૦૨૪/૯૭૮-૧૦૬૮, તા.૨૯/૦૫/૨૦૨૪

ઉપર્યુક્ત વિષય અને સંદર્ભ અન્વયે જણાવવાનું કે, આગામી શૈક્ષણિક સત્ર તા.૧૩/૦૬/૨૦૨૪ થી શરૂ થનાર છે તે પહેલા આપના તાબા હસ્તકની તમામ પ્રા. શાળાઓમાં બાળકોની સલામતી અંગેની વ્યવસ્થાની ચકાસણી પૂર્ણ થાય તે જરૂરી છે. આમ, બાળકોની સલામતીના હેતુને ધ્યાનમાં રાખતા, રાજ્યમાં આવેલી તમામ સરકારી તથા અનુદાનિત અને બિનઅનુદાનિત ખાનગી પ્રાથમિક અને માધ્યમિક તથા ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓના બાળકોના પરિવહનમાં માર્ગ સલામતી સુનિશ્ચિત કરવા બાબતે નિયામકશ્રી, પ્રાથમિક શિક્ષણની કચેરીનાં પત્રક્રમાંક: પ્રાશિનિ/ખ-૨/૨૦૧૭/૫૦૮૫ તા. ૧૧/૧૦/૨૦૧૭થી વિગતવાર સૂચનાઓ આપવામાં આવેલી છે.

વાહન વ્યવહાર કમિશ્નરની કચેરી, ગાંધીનગરનાં પત્રક્રમાંક:-સીઓટી/MVP-રોડસેફટી/સ્કુલ સેફટી/૨૦૧૯/૩૭૫૬,તા.૧૨/૦૬/૨૦૧૯ના પત્રથી સ્કુલના બાળકોને લાવવા લઈ જવાના પરિવહનમાં માર્ગ સલામતી સુનિશ્ચિત કરવા બાબતની વિગતવાર સૂચનાઓ આપવામાં આવેલી છે. ઉકત પત્રોની નકલો આ સાથે સામેલ રાખી મોકલી આપવામાં આવે છે. તેનો પૂરતો અભ્યાસ કરીને નીચે મુજબની કામગીરી સત્વરે કરવા જણાવવામાં આવે છે.

૧. શાળામાં સ્કુલ બસ દ્વારા કે અન્ય વાહનો દ્વારા આવતા બાળકોની સલામતી માટે યોગ્ય વ્યવસ્થા કરવાની રહેશે.
૨. શાળામાં બાળકોના પરિવહનમાં માર્ગ સલામતી બાબતે વાલીઓમાં જાગૃતિ માટે પ્રચાર પ્રસાર કરવાનો રહેશે.
૩. વાલી મીટીંગના એજન્ડામાં પરિવહનમાં માર્ગ સલામતીની બાબત નિયમિત રીતે મુકવાની રહેશે. શાળામાં બાળકોને લાવવા લઈ જતા વાહનો જેવા કે રીક્ષા કે વાનમાં બાળકોને વધુ સંખ્યામાં ન બેસાડવામાં આવે તે જોવાની જવાબદારી શાળા સંચાલકની રહેશે.
૪. રીક્ષા કે વાનમાં વધુ બાળકો બેસેલા જણાય તો તે અંગે સંચાલકે તથા વાલીઓએ તુરંત જ સંબંધિત આર.ટી.ઓ. કચેરી અને ટ્રાફીક પોલીસ તેની જાણ કરવાની રહેશે.

સ્કૂલના બાળકોને લાવવા લઈ જવા માટે ઉપયોગમાં લેવામાં આવતા વાહનો અંગે વાહનવ્યવહાર કમિશ્નરશ્રીના તા.૧૨/૦૬/૨૦૧૯નાં પત્રથી વાહનવ્યવહાર કમિશ્નરશ્રીની કચેરી, ગાંધીનગર દ્વારા આપવામાં આવેલી સૂચના અનુસાર જે બાળકો સ્કૂલ બસ દ્વારા કે અન્ય વાહનો દ્વારા શાળામાં આવતા હોય તે તમામ શાળાઓને પરિપત્રની નકલ સાથે પરિવહનમાં માર્ગ સલામતી વ્યવસ્થા પૂરી પાડવા અને પરિપત્રની સૂચનાઓનો અમલ કરવા લેખિતમાં જાણ કરવાની રહેશે. તેમજ તેઓ દ્વારા તે સૂચનાઓનો અમલ થાય તે મુજબની કાર્યવાહી કરવા આથી

DPEO DRIVE/CHAUDHARISKUMAR/

જણાવવામાં આવે છે. ઉકત પત્રની જાણ તેમજ અમલવારી તમામ શાળાઓએ કરેલ છે, તે અંગેનું પ્રમાણપત્ર અત્રેની કચેરીને મોકલી આપવાનું રહેશે.

(ડૉ. ગૌરાંગ વ્યાસ)

જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારી

જિલ્લા પંચાયત શિક્ષણ સમિતિ

અમદાવાદ

બિડાણઃ– ઉપર મુજબ

નકલ રવાનાઃ–

૧. જિલ્લા એસ.ટી.પી. કો.ઓર્ડિનેટરશ્રી, સમગ્ર શિક્ષા, જિલ્લા પંચાયત, અમદાવાદ તરફ જાણ તથા અમલ સારૂ.

૨. બી.આર.સી.કો.ઓર્ડીનેટરશ્રી, બી.આર.સી.ભવન કચેરી (તમામ), જિ.અમદાવાદ તરફ જાણ સારૂ.

DPEO DRIVE/CHAUDHARISKUMAR/

૨. સ્કુલ વર્ધી માટે વપરાતી ઓટો રીક્ષા, વાન વગેરે માટે સૂચનાઓ

મોટાભાગના વાલીઓ પોતાના બાળકોને શાળાએ લઇ જવા- લાવવા માટે ખાનગી માલિકીની ઓટોરીક્ષા, વાન વગેરેની સેવા ભાડેથી મેળવતા હોય છે. જે અન્વયે બાળકોની સલામતી માટે અત્રેથી વખતો વખત જરૂરી પરિપત્રો કરવામાં આવ્યા છે. આ રીતે થતા પરિવહનમાં બાળકોની સલામતી જળવાય તે રીતે પરિવહન કરવા નામદાર ગુજરાત હાઇકોર્ટ પણ અલગ અલગ કેસોમાં વિવિધ દિશાનિર્દેશો આપેલા છે. આ તમામના અનુસંધાને નીચે પ્રમાણે સંકલિત સૂચનાઓ આપવામાં આવે છે.

(એ) શાળાના બાળકોને ઘેરથી શાળાએ લઇ જવા અને પરત લાવવા માટે થ્રી વ્હીલર પેસેન્જર ઓટોરીક્ષાઓ સાથે મારુતિ વાન વિગેરે જેવા વાહનોનો મોટાપાયે ઉપયોગ થાય છે. આ વાહનો બેઠક ક્ષમતાની દ્રષ્ટિએ બે પ્રકારના હોય છે.

(૧) ૬+૧ સુધીની બેઠક ક્ષમતા ધરાવતા વાહનો.

(૨) ૬ થી વધારે પરંતુ ૧૨ મુસાફરો સુધી (ડ્રાઈવર સિવાય) બેઠક ક્ષમતા ધરાવતા વાહનો.

ગુજરાત મોટર વ્હીકલ્સ રૂલ્સ,૧૯૮૯ના નિયમ:૧૧૯(૧) મુજબ સ્કુલના ઉપયોગ માટેના પબ્લિક સર્વિસ વ્હીકલ્સમાં બાર વર્ષની ઉંમર કરતા વધારે ન હોય તેવું બાળક "અડધા" તરીકે ગણાય છે. આમ, આ પ્રકારના વાહનોમાં તેની નિયત થયેલ બેઠક ક્ષમતા કરતા બમણી સંખ્યામાં ૧૨ વર્ષ સુધીની ઉંમરના બાળકોને સ્કુલના હેતુ માટે લાવી, લઇ જઈ શકાય.

બાળકોને ઘેરથી શાળાએ અને શાળાએથી ઘેર પરત લાવવા માટે વપરાતા ઓટોરીક્ષા તથા મારુતિ વાન જેવા વાહનોમાં જરૂરી પરમીટ આપતા પહેલા સક્ષમ ઓથોરીટીએ તે વાહનના ઉત્પાદકે નિયત કરેલ બેઠક ક્ષમતાના બમણાથી વધારે ન હોય તેટલી મર્યાદામાં બાળકો સમાવવા માટે પરવાનગી આપવી અને જો ચેકિંગ વખતે આવા વાહનોમા તેના ઉત્પાદકે નિયત કરેલ બેઠક ક્ષમતાના બમણાથી વધારે ૧૨ વર્ષ સુધીના બાળકો બેસાડેલા ધ્યાનમાં આવેતો, આવા વાહન અંગે પરમીટ શરતોના ભંગ બદલનીકાયદેસરની કાર્યવાહી કરવી.

(બી) મોટર વ્હીકલ એક્ટ – ૧૯૮૮ પ્રમાણે સ્કુલ વર્ધીનુ વાહન અને તેમા લાવવા લઇ જવાના વિદ્યાર્થીઓનો માન્ય વીમો, ટેક્ષ, પરમીટ, પી.યુ.સી, ફીટનેશ હોવો જોઇએ. ડ્રાઇવર પાસે અધિકૃત

ડ્રાઇવીંગ લાયસન્સ હેવુ જોઇએ સ્કુલના બાળકોને ભાડેથી લઇ જવા દરેક વાહનની આગળ - પાછળ સ્કુલ રીક્ષા, સ્કુલ વાન એમ યથાપ્રસંગ સ્પષ્ટ અને મોટા અક્ષરે અવશ્ય લખવુ જોઇએ.

(સી) જો આ વાહન બાળકો માટે ભાડેથી કરતું હોય તો તેની પર સ્કુલવર્ધી એમ સ્પષ્ટ દેખાય તે પ્રમાણે લખવું જોઈએ.

(ડી) દરેક વાહનમાં પ્રાથમિક સારવારની પેટી બિનચૂક ફરજીયાત રાખવી જોઈએ.

(ઈ) દરેક વાહનમાં જરૂરી અગ્નિશામક સાધનો ફરજીયાત રાખવા જોઈએ.

(એફ) આવા વાહન ઉપર તેના માલિકનું નામ અને ટેલીફોન નંબર અવશ્ય લખેલા હોવા જોઈએ.

(જી) સ્કુલવાનના બારણાસારી ગુણવત્તાવાળા તાળાઓથી બંધ કરવા જોઈએ.

(એચ) દરેક વાનમાં સ્કુલ બેગ સલામત રાખવા માટે જરૂરી જગ્યા રાખવી જોઈએ.

(આઈ) ઓટોરીક્ષામાં તથા વાનમાં ઉતારૂ કમ્પાર્ટમેન્ટવધારાની બેઠક વ્યવસ્થા કરવાની રહેશે.

(જે) સીટ કુશન સાદી સપાટીવાળુ હેવુ જોઈએ, વાંકીચુકી સપાટીવાળુ હેવુ જોઈએ નહિ.

(કે) વાનમાં ઉતારૂ કમ્પાર્ટમેન્ટમાં બારીઓએવી ડીઝાઇનવાળી જાળીથી કાયમી રીતે બંધ કરવી જોઇએ કે જેથી જાળીમાંથી બાળકોનો કોઈ અવયવ બહાર આવી શકે નહિ.

(એલ) વાહનમા બલ્બ હોર્ન બેસાડેલ હેવું જોઈએ અને આવુ હોર્ન હંમેશા ચાલુ હાલતમાં હેવું જોઈએ.

(એમ) આવુ વાહન કલાકમાં ૨૦કી.મી કરતા વધુ ઝડપે ચલાવી શકાશે નહિ.

(એન) વાહનમાં બાળકોના દફતર ડાબી તથા જમણી બાજુએ બહાર લટકાવી શકાશે નહિ.

(ઓ) વાહન ઉપર આગળની બાજુએ, ડાબી બાજુએ, જમણી બાજુએ તથા પાછળના ભાગમાં પીળા બેકગ્રાઉન્ડ ઉપર લાલ રંગમા સ્કુલ વાન શબ્દ ચિતરવાના રહેશે.

(પી) ડ્રાઈવરની સીટ ઉપર કોઈપણ બાળકને બેસાડી શકાશે નહિ.

(ક્યુ) ગુજરાત મોટર વ્હીકલ્સ રૂલ્સ, ૧૯૮૯ ના નિયમ ૨૧૯ મુજબ સ્કુલવર્ધીના વાહનોમા ૧૨ વર્ષ સુધીના બાળકો માટે ૧ સીટ દીઠ બે બાળક બેસી શકે તેવી કાયદાકીય જોગવાઈ છે. આનાથી વધારે બાળકો બેસાડી બાળકોનુ પરિવહન કરતા વાહનો સામે કડક ચેકિંગ કરવું.

(આર) ખાનગી રજીસ્ટ્રેશન (પાસીંગ) ધરાવતા વાહનોમાં ભાડેથી બાળકોને લાવવા અને લઇ જવા એ મોટર વ્હીકલ્સ એક્ટ, ૧૯૮૮ની કલમ-૩૯ અને ૧૯૨એ હેઠળનો ગંભીર ગુન્હો છે અને આવુ વાહન કલમ ૨૦૭ નીચે ડીટેઇન થઇ શકે છે. તેથી આવા વાહનો ડીટેઈન કરી તેમનુ રજીસ્ટ્રેશન ૨૬ મોટર વ્હીકલ્સ એક્ટ, ૧૯૮૮ની કલમ-૫૩ અનુસાર સસ્પેન્ડ કરવા પગલા લેવા.

(એસ) સ્કુલવર્ધીના વાહનોમા કોઈપણ મંજુરી લીધા વગર CNG અથવા LPG ગેસ પર વાહન ચલાવવુ ગંભીર ગુન્હો છે. કેટલાક કિસ્સામાં ડોમેસ્ટીક વપરાશમાં LPG દ્વારા વાહન ચલાવવાનુ હોવાની પણ શકયતા હોય છે. આ બહુજ ગંભીર બાબત છે. તેથી આવા વાહનો ચેકિંગ કરી તેની અંદરની ગેરકાયદેસર કીટ/બાટલો કાઢીને કડક કાર્યવાહી કરવા જણાવવામા આવે છે.

(ટી) સ્કુલવર્ધી વાનના ડ્રાઇવર પાસે ટ્રાન્સપોર્ટ વાહન ચલાવવાનો બેઝ ફરજીયાત પણે હોવો જોઈએ. આવા કિસ્સામાં કલમ-૨૦૭ હેઠળ વાહન ડીટેઈન થઇ શકે છે. આવા વાહનોનું કડક ચેકિંગ કરી ડીટેઈન

(યુ) સ્કુલવર્ધી વાન ફર્સ્ટ પાર્ટી વીમા વગર વપરાતી હોવાનુ ધ્યાનમાં આવે તો ગુજરાત રોડ સેફટી ઓથોરીટી એક્ટ, ૨૦૧૮ની કલમ-૧૪(૧) હેઠળ વાહન ડીટેઈન કરવું તથા આ કાયદા અને મોટર વ્હીકલ્સ એક્ટ, ૧૯૮૮ની જોગવાઈઓ હેઠળ કડક પગલા લેવા.

ઉક્ત સુચનાઓનું ચુસ્ત રીતે પાલન થાય તે સુનિશ્ચિત કરવા રોજબરોજના નિયમિત ચેકીંગમા આ તમામ મુદ્દાઓનો સમાવેશ કરવો.